

CONN
IGGULDEN

VALKA
RÚZI

KNIHA ZLÍN

DRAK

Válka růží 4: Drak

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.knihazlin.cz
www.albatrosmedia.cz

≡ KNIHA ZLIN

Conn Iggulden
Válka růží 4: Drak – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2020

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

VÁLKA
RUZÍ

The image features a stylized title in a blackletter font. The word 'VÁLKA' is on the top line and 'RUZÍ' is on the bottom line. The letters are bold and have decorative flourishes extending from them. Two ornate, symmetrical floral ornaments are positioned on either side of the text, one above 'VÁLKA' and one below 'RUZÍ'. The ornaments have a central circular motif with a grid-like pattern, surrounded by stylized petals and leaves. The entire composition is set against a plain white background.

CONN
IGGULDEN

VÁLKA
RŮZÍ

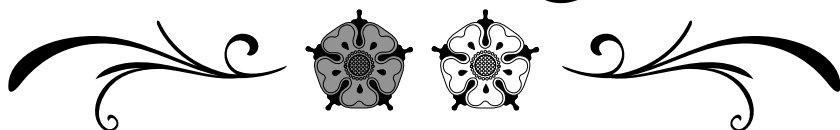
KNIHA ZLÍN

DÍL IV. DRAK

PŘELOŽIL
IVAN
RYČOVSKÝ

Mé matce

RODOKMENY
A PŘEHLED
VYSTUPUJÍCÍCH
POSTAV

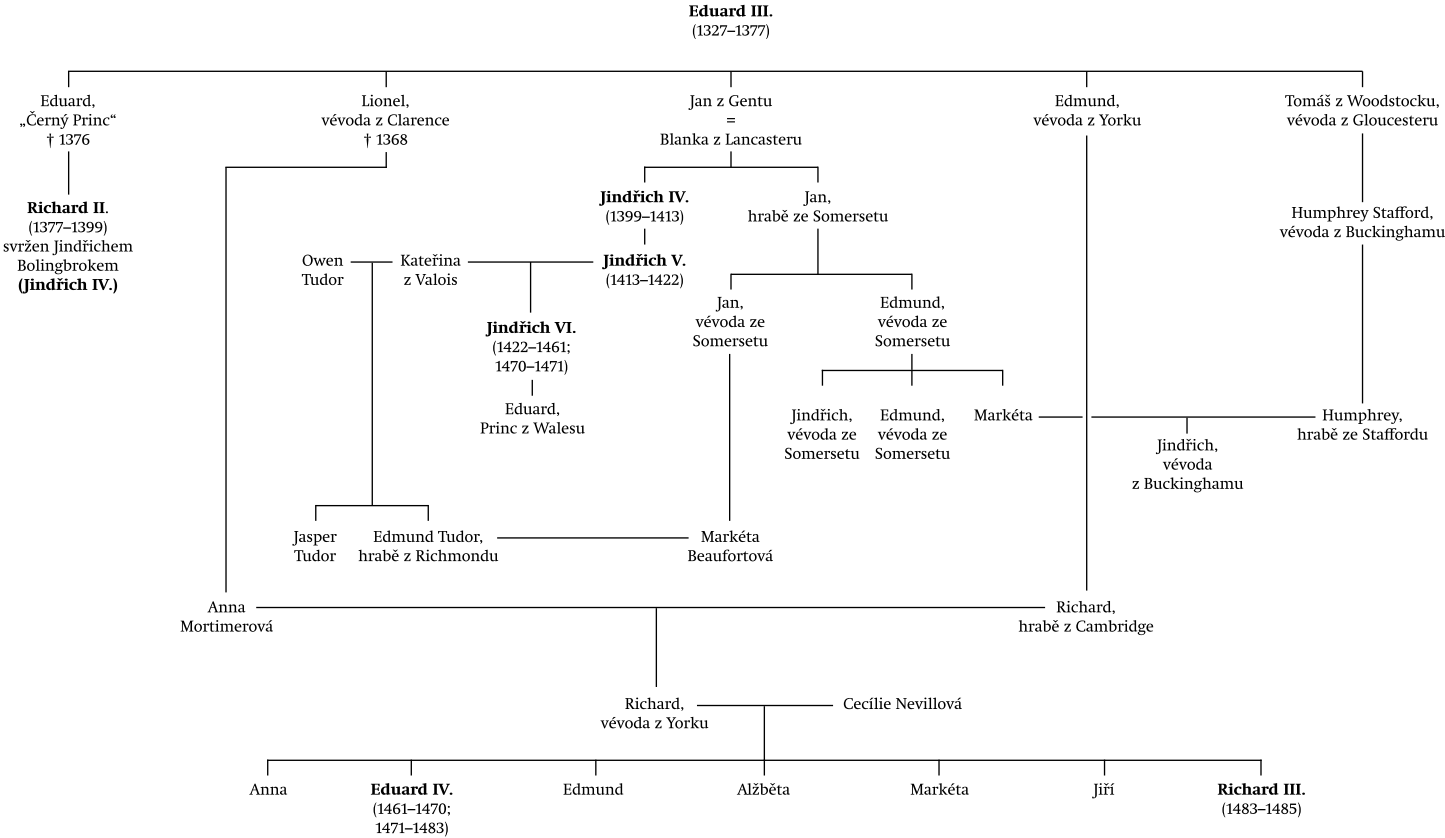

Obsah

Rodokmeny a přehled vystupujících postav	7
Co předcházelo	21
Část první	23
Část druhá	329
Epilog	441
Historická poznámka	444
Poděkování	459
Poznámka překladatele	460

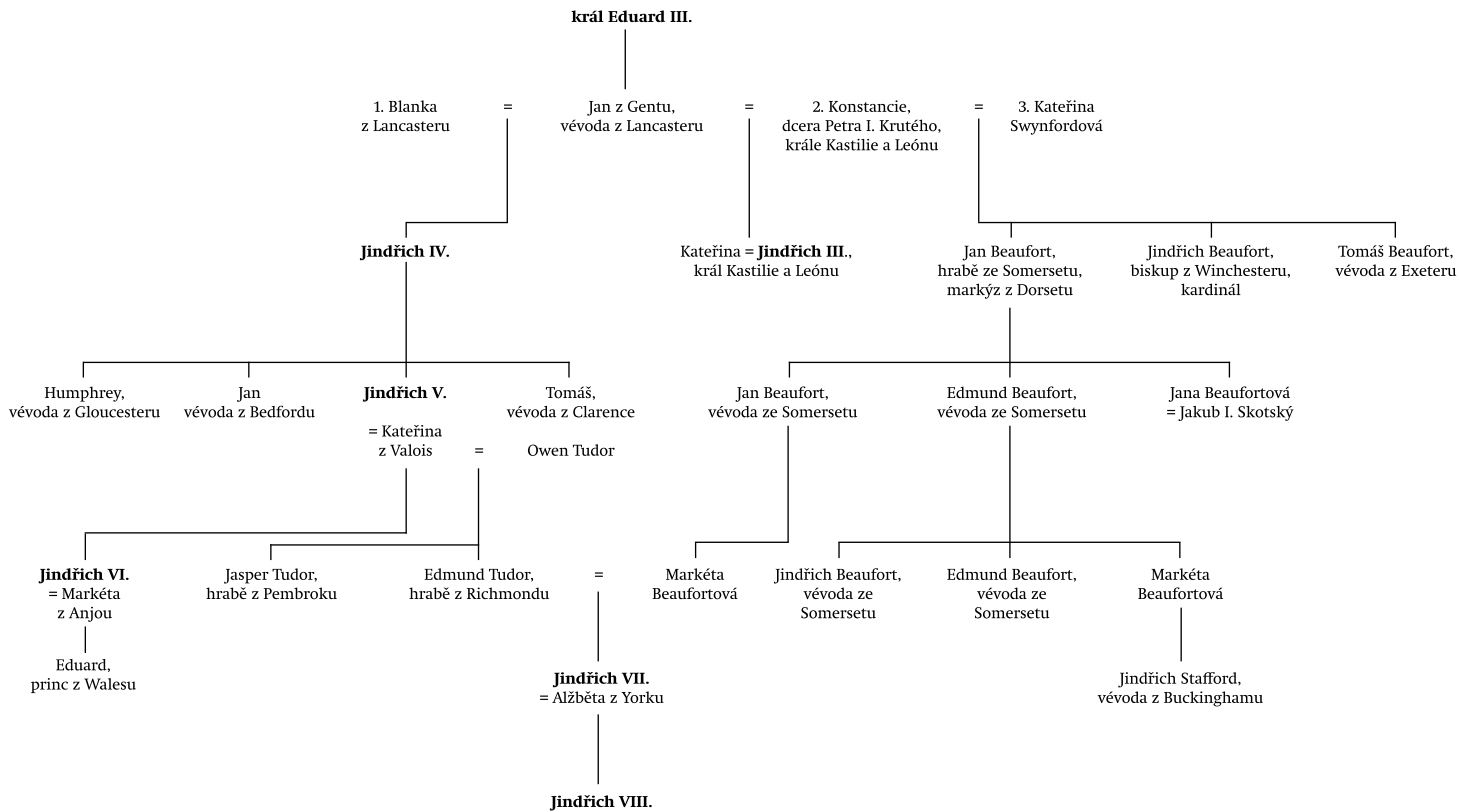

Rodokmen anglických králů

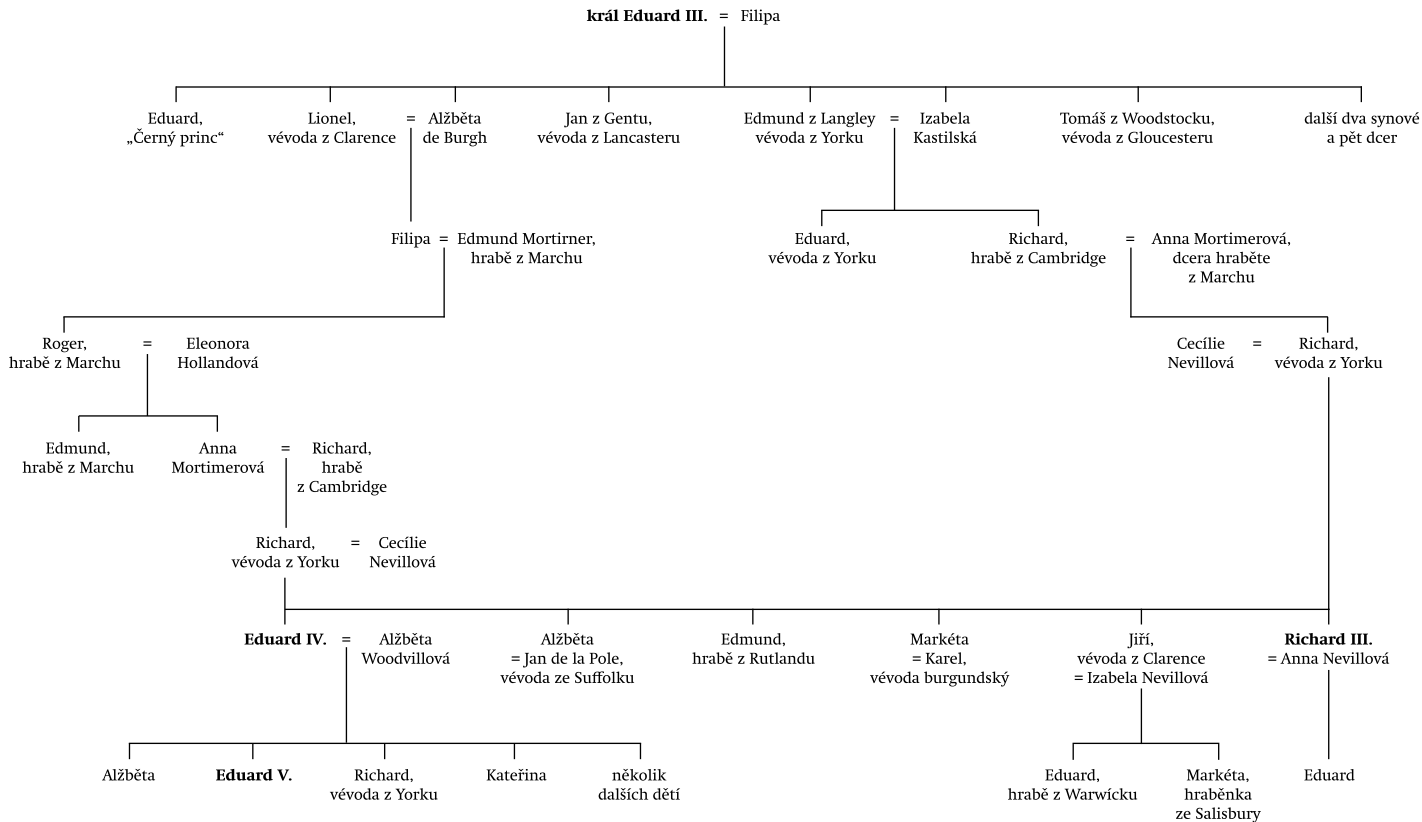

Lancasterové

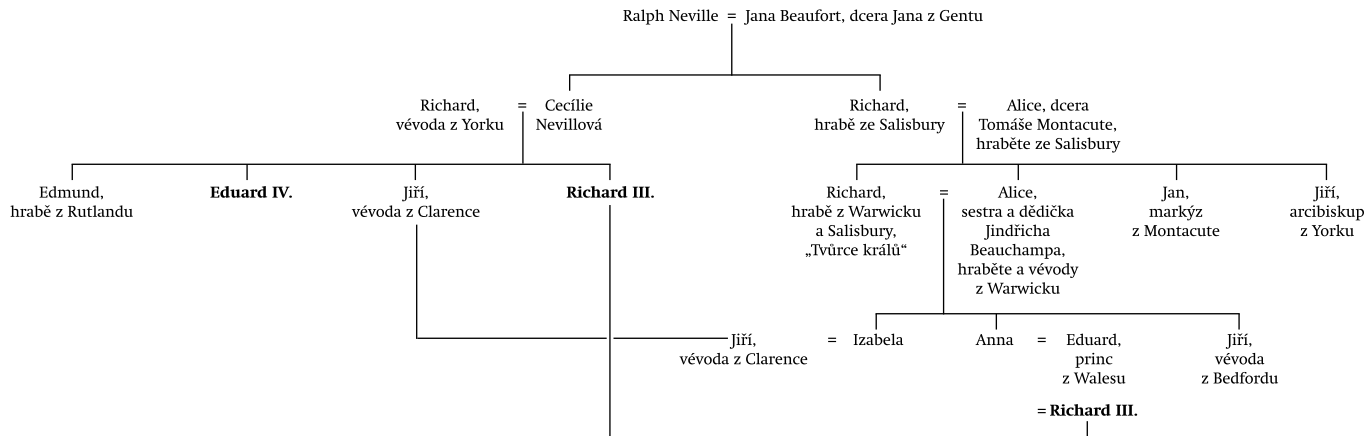

Yorkové

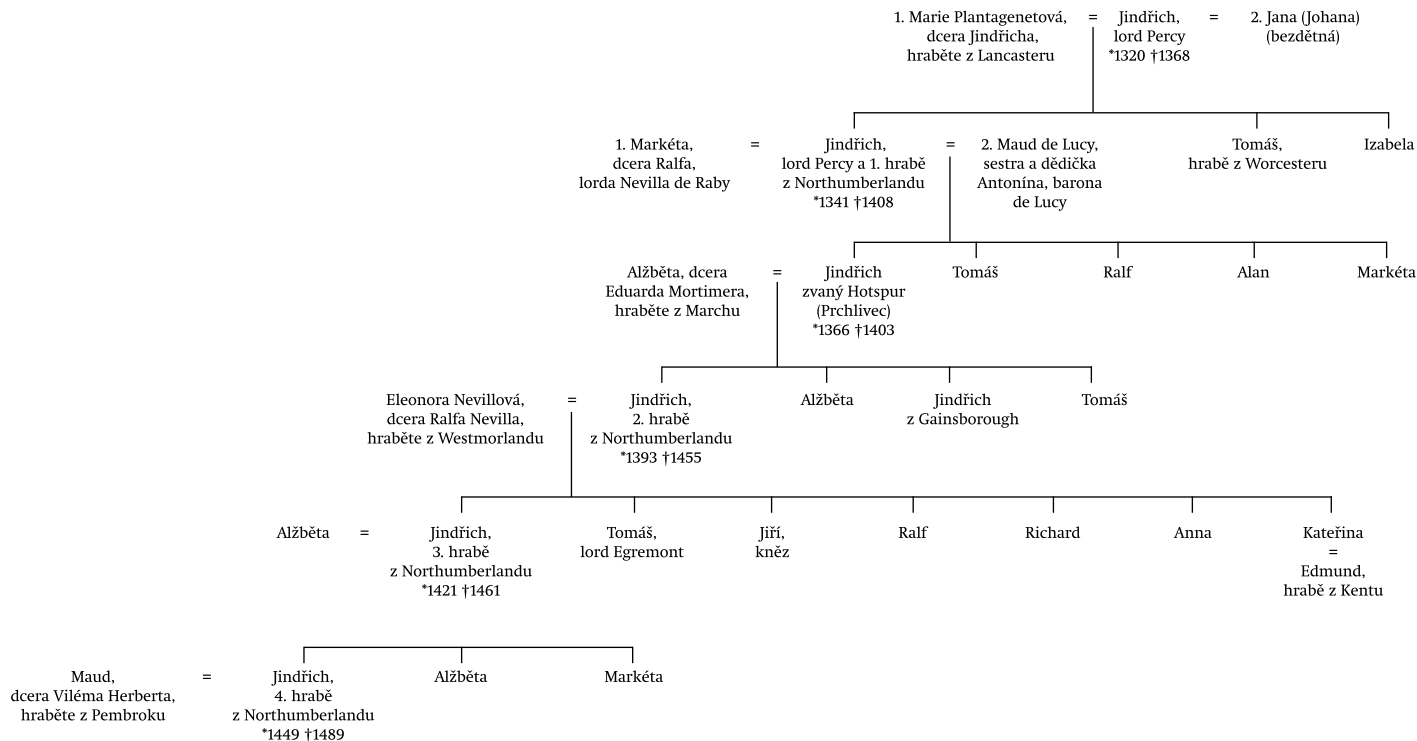

Nevillové

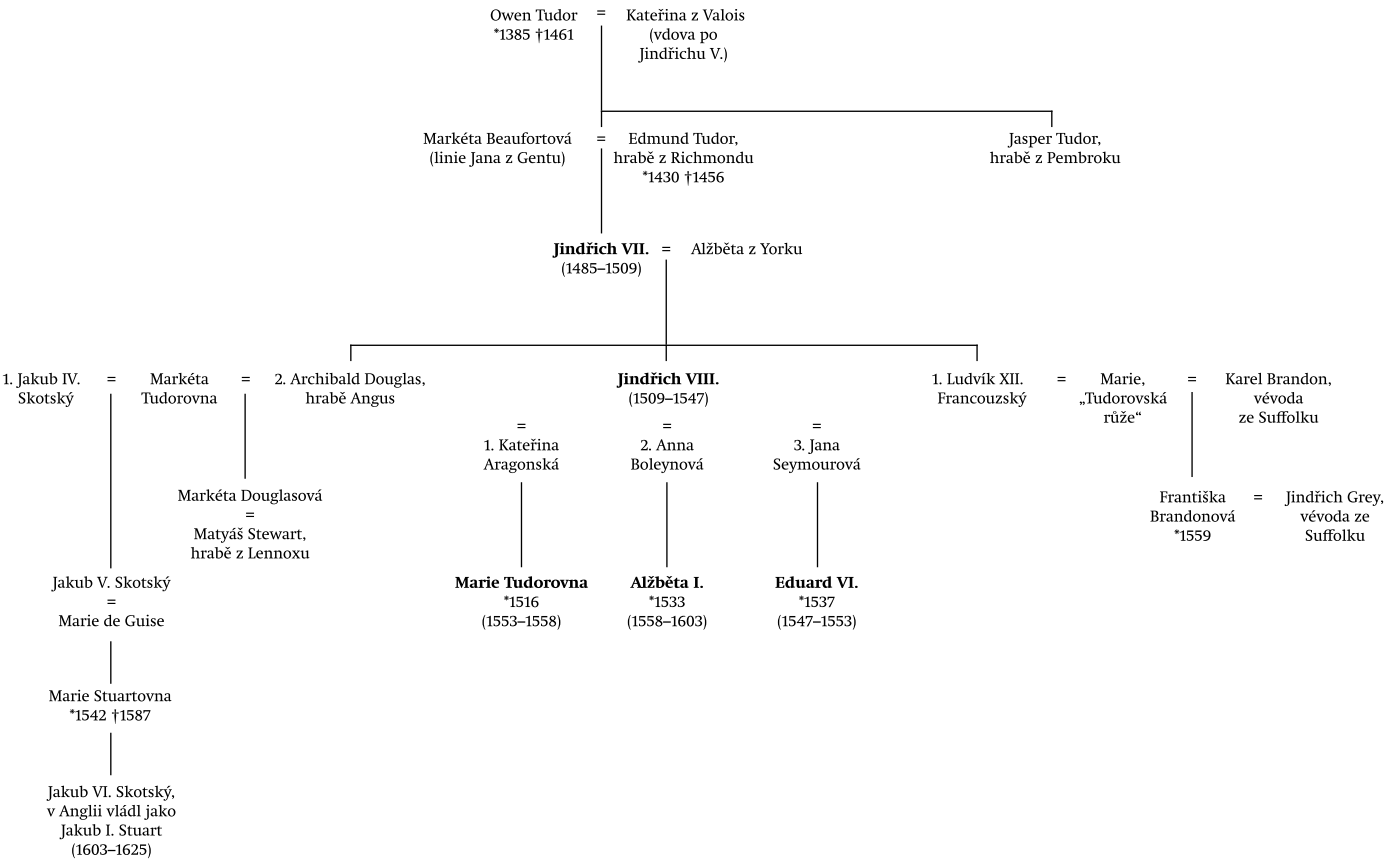

Percyové

Tudorovci

Osoby vystupující v knize

Královna Markéta/Markéta z Anjou	manželka Jindřicha VI., dcera Reného z Anjou
lady Markéta Beaufortová	praprapravnučka Jana z Gentu, Matka Jindřicha Tudora
Tomáš Bouchier	arcibiskup z Canterbury
Derihew (Derry) Brewer	vrchní vyzvědač Jindřicha VI. a královny Markéty
Jindřich Stafford, vévoda z Buckinghamu	stoupenec Richarda, vévody z Gloucesteru
Karel Smělý, vévoda burgundský	protivník krále Ludvíka XI., spojenec Eduarda IV.
Jiří, vévoda z Clarence	bratr Eduarda IV. a Richarda, vévody z Gloucesteru

Jan Courtenay, hrabě z Devonu	účastník bitvy u Tewkesbury na straně královny Markéty a prince z Walesu
Eduard IV.	anglický král, syn Richarda z Yorku
Eduard V.	starší syn Eduarda IV., jeden z „princů v Toweru“
Jindřich Holland, vévoda z Exeteru	stoupenec Jindřicha VI. a královny Markéty
Richard z Gloucesteru	syn Richarda z Yorku, bratr Eduarda IV. a Jiřího z Clarence, pozdější král Richard III.
baron Vilém Hastings	lord komoří Eduarda IV.
Jindřich VI.	anglický král, syn Jindřicha V.
Tomáš Kempe	londýnský biskup
Eduard z Lancasteru	syn Jindřicha VI. a královny Markéty, princ z Walesu

Jacquetta Lucemburská	matka Alžběty Woodvillové
Ludvík XI.	francouzský král, bratranec královny Markéty
Jan Neville, baron (markýz) Montagu	bratr hraběte z Warwicku
Jan Morton	biskup z Ely
Jiří Neville	arcibiskup z Yorku, bratr hraběte z Warwicku
Anna Nevillová	dcera hraběte z Warwicku, manželka Eduarda z Lancasteru a poté Richarda z Gloucesteru
Isabela Nevillová	dcera hraběte z Warwicku, manželka Jiřího, vévody z Clarence

Jan de Mowbray, vévoda z Norfolku	původně stoupenec Jindřicha VI., později Eduarda IV. a Richarda III.
Jindřich Percy, hrabě z Northumberlandu	hlava rodu Percyů; původně stoupenec Jindřicha VI., později vlažný přívrženec Richarda III.
Jan de Vere, hrabě z Oxfordu	stoupenec Jindřicha VI. a královny Markéty, později Jindřicha Tudora
Vilém Herbert, hrabě z Pembroke	strážce Jindřicha Tudora na hradě Pembroke
Antonín Woodville, hrabě Rivers	švagr Eduarda IV.
Edmund Beaufort, vévoda ze Somersetu	stoupenec královny Markéty a Eduarda z Lancasteru
lord Tomáš Stanley	správce královské pokladny a nevlastní otec Jindřicha Tudora

sir Vilém Stanley

bratr lorda
Stanleyho a velitel
oddílů lorda Hastingse,
bojoval na straně
Eduarda IV. a později
Jindřicha Tudora

Robert Stillington

biskup z Bathu a Wellsu

Rhys ap Thomas

velšský kapitán bojující
u Bosworthu na straně
Jindřicha Tudora

Edmund Tudor

manžel Markéty
Beaufortové,
otec Jindřicha Tudora;
zemřel za moru
roku 1456

Jasper Tudor

bratr Edmunda Tudora,
strýc Jindřicha Tudora

Owen Tudor

otec Edmunda a Jaspera
Tudora, popraven
po bitvě
u Mortimer's Cross

Richard Neville (mladší), hrabě z Warwicku	syn hraběte ze Salisbury, po jehož smrti se stal hlavou rodu Nevillů, později zvaný „tvůrce králů“; někdejší stoupenec Eduarda IV., přispěl ke znovunastolení Jindřicha VI.
baron Jan Wenlock	stoupenec královny Markéty a prince z Walesu
Alžběta Woodvillová (Greyová)	manželka Eduarda IV.
Hrabě z Worcesteru	stoupenec Eduarda IV. a konetábl Anglie
Anna, Brigita, Kateřina, Cecílie, Marie a Alžběta z Yorku	dcery Eduarda IV. a Alžběty Woodvillové
Richard ze Shrewsbury, vévoda z Yorku	mladší syn Eduarda IV, jeden z „princů v Toweru“

Co předcházelo

V Anglii patnáctého století žily dva mocné rody spojené krevním poutem. Starší větev, Lancasterové, držela trůn po tři generace, dokud u krále Jindřicha VI. nepropukla těžká choroba. Pak se moci chopila mladší linie, Yorkové, a následovala válka.

Protože dva králové panovat nemohli, spojil se Eduard z Yorku s hrabětem z Warwicku a roku 1461 rozhodl spor na bitevním poli. Dům Lancasterů byl poražen. Královna Markéta prchla i se svým synem do Francie a její manžel Jindřich skončil v londýnském Toweru.

Král Eduard IV. se oženil s Alžbětou Woodvillovou, která jej poštvala proti Warwickovi. Ten po nekonečných ústřích vyrazil do protiútku, zmocnil se Eduarda a uvěznil jej. Warwick také svolil, aby se jeho vlastní dcera provdala za králova bratra Jiřího, vévodu z Clarence.

Ačkoli Warwick nakonec Eduarda propustil, jejich přátelství byl konec. Obvinění z velezrady vznesená proti Warwickovi přiměla krále, aby k hraběti vyslal ozbrojence se zatykačem.

Závěr románu *Dynastie* popisuje Warwickův útěk. Hrabě opustil Anglii v doprovodu dcery ve vysokém stupni těhotenství a zetě, Jiřího z Clarence. Uprchlíkům nebylo umožněno vplout do bezpečného přístavu, dítě se narodilo na moři a zemřelo. Warwick i Clarence, opuštění přáteli i rodinami, se ocitli ve francouzském vyhnanství.

Francouzský král Ludvík XI. vycítil vzácnou příležitost. Poskytl Warwickovi a Clarencovi armádu žoldnéřů i lodě k jejich přepravě. V září 1470 byli oba zpátky u břehů Anglie. Mohutná vichřice před sebou hnala zlaté, rudé a bílé listí a nikdo netušil, jak se jim podaří přistát. Nadešel čas pomsty.

ČÁST PRVNÍ

1470

„Kdo zradil, tomu již nevěř víc.“

William Shakespeare, Jindřich VI., 3. část

Řeka se kroutila kolem hradu Pembroke jako had. Zimní slunce barvilo zdi do ruda a nad okolím se vypínal mohutný donjon, vysoký jako katedrála a skoro stejně pyšný.

Na cestě před hradní branou si cizí jezdec složil ruce na rozsoše sedla a palcem přejížděl po rozšklebeném švu. Jeho kůň byl unavený, padala mu hlava a mezi kameny nerostlo nic k snědku. Ve srovnání se strážnými, kteří shlíželi dolů, byl Jasper Tudor umouněný jako pasáček. Vlasy měl spečené prachem cesty, takže připomínaly přischlý hadr. Splývaly mu až na ramena a zastíňovaly mu tvář před zapadajícím sluncem: den se ukládal k spánku. Ačkoli byl unavený, nepřestal ani na okamžik těkat očima a sledovat každý pohyb na hradbách. Pokaždé když se někdo ze strážných otočil do vnitřního nádvoří nebo shlédl dolů na některého z důstojníků, Jasper to viděl, naslouchal a odhadoval. Věděl, kdy se zpráva o jeho přítomnosti donese k hradnímu pánovi. Věděl, kolik schodů musí ten člověk zdolat, aby se dostal k vnější bráně, zapřené železnou závorou, která představovala pouze první z tuctu obranných prvků proti možnému útoku.

Jasper v duchu počítal, aby zapudil hněv, jenž jím lomcoval při pomýšlení, že stojí právě tady. Představoval si každý zákrut kameného schodiště uvnitř brány a zkřivil ústa, když spatřil, že na cimbuří vystoupil Vilém Herbert. Mladý hrabě na něj shlížel z výšky a v návalu emocí mu na tváři vystoupily skvrny. Novému pánovi Pembroku bylo pouhých sedmnáct let a tento mladý výtržník se zarudlou tváří se stále ještě nevzpamatoval z otcovy smrti. Zdálo se, že hrabě Herbert špatně snáší pohled na snědého šlachovitého muže, jenž na něj zdola upírá zrak. Bylo to patrné z jeho výrazu i z toho, jak zarýval tlusté ruce do kamene.

Jasper Tudor býval kdysi, zhruba před deseti lety, sám hrabětem z Pembroku. Stěží dokázal zachovat klid, když na něj teď z jeho vlastních hradeb drze civěl muž, který byl o polovinu mladší než on.

Hrabě Vilém Herbert na jezdce chvíli jen zíral a oči se mu zúžily, jako by právě spolkl zvlášť nechutné sousto. Mladík měl velkou hlavu, ne tlustou, ale širokou, korunovanou ulízanými, rovně zastřiženými vlasy. Pod jeho soustředěným pohledem kývl Jasper Tudor na pozdrav. Dost svízelné by bylo i jednání s mládencovým otcem, ale ten už nežil.

Sir Herbert starší nezemřel pokojnou smrtí a nevydobył svému rodu žádné nové pocty. Nepřišel o život při žádném smělém činu, ale byl bez dlouhého rozmyšlení zabit poté, co Warwick zajal krále Eduarda. Tuto drobnou ztrátu, kterou v té době nikdo nezaznamenal, zastínil daleko větší hřích, jehož se Warwick dopustil, když vztáhl ruku na krále. A celé město Pembroke se zahalilo do smutku.

Jasper Tudor v houstnoucím soumraku nervózně polkl. V kamených štěrbinách zdí probleskovaly zákmity světla, jak za nimi přeshlapovali muži v brnění. Tudor je pozoroval, ale věděl, že mu to k ničemu není. Před šipkou z kuše by neutekl.

Po obloze se valily mraky, osvětlované zespodu posledními paprsky slunce. Mladému hraběti tam nahoře se nakonec mlčení začalo zajídat. Ano, poskytovalo mu mírnou výhodu a měl právo cítit žal i vlastní nadřazenost, ale sedmnáctiletý chlapec obvykle nezůstane ledově klidný tak dlouho jako čtyřicetiletý muž.

„Nuže? Co zde pohledáváte, Mistře Tudore?“ Zdálo se, že mladého hraběte tak trochu těší, že jezdce nemusí oslovovat šlechtickým titulem. Jasper Tudor byl nevlastním bratrem krále Jindřicha. Lancasteři jej vyzdvihli hodně vysoko a on se za ně na oplátku bil. Stanul na bojišti proti osmnáctiletému Eduardovi z Yorku, obrovi, jenž tehdy ještě stále běsnil i truchlil pro otcovu smrt. Jasper potlačil zachvění

při vzpomínce na hromotluka v rudé zbroji, stejně krvavé jako odlesk slunce na zdech hradu Pembroke.

„Dej vám Bůh dobrý den, poroučím se vaší přízni. Připlul jsem k těmto břehům z Francie, abych byl rychlejší než všechny zprávy. Už se vám donesly noviny z Londýna?“

„Upadla by vám vaše velšská huba, kdybyste mne oslovoval ,vaše lordstvo?“ zeptal se Vilém Herbert. „Jsem hrabě z Pembroku, Mistře Tudore. Jestli přicházíte k mé bráně prosit o jídlo nebo peníze, budete zklamán. Nechte si své noviny. Vaše lancasterské hordy ani váš otrhaný a vězněný král mi nemají co rozkazovat. Můj otec položil život za právoplatného krále Anglie, Eduarda z Yorku.“ Mladý muž zvedl koutek úst a tvář se mu zkřivila. „Zatímco vy, Tudore, jste – pokud vím – stíhán *attainderem*, ztratil jste čest, tituly i statky. Měl bych vás dát na místě zabít! Pembroke je můj. Všechno, co patřilo mému otci, je mé!“

Jasper přikývl, jako by snad právě vyslechl návrh, který stojí za zvážení. Viděl, že mladík velkohubým chvástáním zakrývá vlastní slabost. Znovu zalitoval, že před sebou nemá starého hraběte, který byl čestný muž. Ale tak to chodilo už od začátku války. Dobří mužové umírali a zanechávali po sobě syny, aby pokračovali v jejich díle, ať už v dobrém nebo ve zlém. Jasper potřásl hlavou a spleené prameny vlasů se rozhoupaly. On sám patřil ke generaci synů a zřejmě ani nedosahoval velikosti svého otce Owena. Ještě horší bylo, že si za ty roky ve vyhnanství nenalezl manželku a nezplodil vlastní potomky. Kdyby mu jeho bratranec, francouzský král, neudělil apanáž, pomyslel si Jasper, mohl docela dobře zemřít hladu, opuštěný a bez peněz. Přesto zůstal věrný králi Jindřichovi a královně Markétě z Anjou, i v její porážce a neštěstí.

Na okamžik sklopil zrak. Hraběcí pohrdání zmrazilo jeho naděje. Ale stál před Pembrokem a ten starý hrad mu kdysi patřil. Ještě pořád v něm rozeznával bolestně známou strunu a už jen to, že tady

mohl být, mu dodávalo zvláštní útěchu; byl v pokušení natáhnout ruku a dotknout se kamenů. Nemohl připustit, aby ho v dohledu těch zdí někdo zahanbil. Znovu zvedl hlavu.

Uvnitř hradu stále žila osoba, kterou miloval tak, jak jen může otec milovat syna – pravý důvod jeho návštěvy. Jasper Tudor nepřijel na Pembroke, aby někoho obviňoval nebo se mstil. Nevyzpytatelnost lidského osudu jej povolala z Francie domů a on požádal Warwicka, zda by si mohl vyřídit jistou soukromou záležitost. Když se velké loďstvo vydalo na širé moře, jeho loď jako jediná vyrazila na západ.

Jasper se rozhlédl po celé délce cimbuří, ale dosud ani koutkem oka nezahlédl bratrova syna, který byl již čtrnáct let držen v poručenské péči – nebo jako vězeň.

„Vždycky jsem si říkal, že Pembroke je něco jiného než rušný Londýn s jeho starostmi a obchodem,“ řekl Jasper a zvedl hlas. „Mám za sebou dva těžké týdny strávené na cestě. Střídal jsem koně. Dá se to stihnout, ale není to snadné. A v zimě je na cestách takové bahno, že je lépe plavit se podél pobřeží Cornwallu, i když plavba trvá přinejmenším stejně dlouho a je nebezpečnější. Pokud jde o mne, děším se těch zimních bouří, které mohou rozlomit trup vpůli a zahubit všechny, kdo dávají svůj život všanc na otevřeném moři. Bůh buď milostiv jejich duším.“

Slova mu sama plynula ze rtů a hraběcí pohled byl víc a víc skelný, až mladík nakonec zmateně zavrtěl hlavou.

„Do hradu nevstoupíte, Mistře Tudore,“ vyštěkl. Ztratil poslední zbytek trpělivosti. „Nechte si své velšské triky, bránu vám neotevřu. Řekněte, co máte na srdci, a pak se vraťte do svých vlhkých lesů a tábořišť a k pytlacení zajíců. Žijte si jako špinavý a hladovějící lupič, jímž jste, zatímco já si budu užívat pohodlí Pembroku, jehněčích pečinek a všech výhod, které mi přináší důvěra krále Eduarda.“

Jasper si přešel po bradě hřbetem palce, aby na sobě nedal znát záblesk hněvu. Hrad Pembroke stále miloval, každý kámen i oblouk,

každou síň i zatuchlou spižírnu plnou vína, obilí a naložených skopových i kozích kýt. Lovíval všude kolem a Pembroke považoval za svůj domov víc než kterékoli jiné místo na světě. Už od dětství snil o tom, že by jednou mohl vlastnit vznešené šlechtické sídlo. Když se mu to splnilo, byl Jasper Tudor spokojen. Jako syn obyčejného vojáka po ničem jiném tolik netoužil.

„Ať už se vám to doneslo, nebo ne, vaše lordstvo, karta se obrátila. Hrabě Warwick je zpátky v Anglii s loďstvem a armádou.“ Jasper zaváhal a hledal správná slova. Mladý hrabě, který z něj nespouštěl oči, se při vyslovení toho jména vyklonil a sevrhel kameny cimbuří tak pevně, jako by chtěl nějaký kus odlomit a mrštit jej dolů. Jasper pomalu pokračoval a dával si záležet, aby se jeho slova rozléhala co nejdál od brány.

„Znovu nastolí Lancastery, vaše lordstvo. Vypálí žhavým železem staré rány a s Yorky bude konec. Neříkám to jako výhrůžku, ale abych vám poskytl radu a vy jste se mohl rozhodnout, na čí stranu se přidáte, dřív než se vás na to třeba zeptá někdo jiný s mečem v ruce. Takže – přišel jsem si pro svého synovce, vaše lordstvo. Pro Jindřicha Tudora, syna mého bratra Edmunda a Markéty Beaufortové. Je v pořádku? Je u vás v bezpečí?“

Hrabě z Pembroku už už otevíral ústa k odpovědi, když Jasper konečně zahlédl pohyb na hradbě a spatřil bílou tvář lemovanou hustými černými vlasy. Byl to bezpochyby jeho synovec, ještě nedorostl do výšky muže. Jasper na sobě nedal znát, že jej viděl.

„Nemáte na něj žádné právo!“ utrl se Vilém Herbert a vycenil zuby. „Můj otec zaplatil tisíc liber, aby se mohl stát jeho poručníkem. Vidím roztřepený okraj vašeho pláště, Tudore. Vidím tu mastnotu a špínu. Vráťte mi těch tisíc liber?“ Uštěpačný škleb mu ztuhl na rtech, když Jasper Tudor sáhl za sebe pro balíček v plátně a kůži, který měl připevněný u boku. Uchopil jej, zatřásl jím a zlaté mince uvnitř zazvonily.

„Vrátím,“ řekl, ale v jeho hlase nezazněla ani stopa vítězoslávy. Na hraběti bylo znát opovržení a Jasper věděl, že mu peníze nepomohou.

„Opravdu? A máte v tom svém vaku taky...“ Vilém Herbert pohyboval ústy, jako by mu hrdlo zalepila nějaká hustá hmota, a zalykal se přitom vzteky, „... všechny ty roky, co trval jeho výcvik? Všechn čas, co mu otec obětoval? Všechnu důvěru?“ Chrlil teď ze sebe slova rychleji a vracela se mu sebejistota. „Ten měsíc je moc malý, než aby se do něj tohle všechno vešlo, Tudore!“

Jasper věděl, že nakonec vše dopadne tak, jak si přeje mladý hrabě, bez ohledu na to, co tu zaznělo nebo kdo z nich měl navrch. Jediný člověk bránu hradu nepřekoná. Ani deset tisíc lidí by to nedokázalo.

Jasper balíček s povzdechem znovu schoval. Alespoň vrátí francouzskému králi půjčku a nestane se jeho otrokem. Přetřel si čelo, jako by ho zmáhala únava, aby muž stojící třicet stop nad ním neviděl, kam směřuje jeho pohled, a zatím pátral očima po synovci. Nechtěl, aby si chlapce všiml někdo jiný a poslal ho pryč. Kdyby se na něj obrátil přímo, nenávist čišící z Viléma Herberta by mladému Tudorovi dokázala připravit trpké chvíle, a snad by ho dokonce ohrozila na životě. Když Jasper znovu promluvil, bylo to určeno nejen novému hraběti z Pembroke, ale i uším Jindřicha Tudora.

„Tohle je příležitost projevit trochu dobré vůle, vaše lordstvo,“ zavolal. „Co bylo, bylo, naši otcové leží v hrobě. Vy stojíte tam, kde jsem kdysi jako hrabě stál já – a Pembroke je váš. Roky plynou, můj pane, a my nemůžeme odčinit ani den ani vrátit jedinou hodinu a rozhodnout se jinak a lépe, kdyby nám ta možnost byla dána.“ Mlčení hraběte Herberta mu dodalo odvahu. Mladík se alespoň zdržel dalšího klení a vyhrožování.

„Eduard z Yorku je někde na severu, vaše lordstvo, daleko od armád a paláců. A teď už je pro něj příliš pozdě!“ pokračoval Jasper

hrdě, aby jeho hlas slyšeli všichni. „Warwick se vrátil do Anglie! S nesmírnou spoustou mužů, které sebral v Kentu a Sussexu, ba i ve Francii. Když lidé jako on promluví, i králové se naklánějí blíž, aby jim neuniklo jediné slovo. Jsou z jiného těsta než vy nebo já, můj pane. Poslyšte, hrabě Warwick osvobodí Jindřicha z Lancasteru z Toweru a vrátí mu korunu. Je to váš legitimní král – a můj nevlastní bratr! Teď bych rád odvedl svého synovce do Londýna, vaše lordstvo. Žádám vás v dobré víře a důvěře ve vaše milosrdenství, abyste ho předal do mé péče. Zaplatím, co na něj váš otec vynaložil, i kdybych se měl vydat ze všech peněz.“

Zatímco hovořili, na hradbách se objevily pochodně i uzavřené lucerny a zdálo se, že pohltily poslední zbytky denního světla. Tíráda dozněla a Vilém Herbert, ozářený zlatistými odlesky, dlouho neotálel.

„Ne!“ zvolal. „To je moje odpověď. Ne, Tudore! Ode mne nic nečekejte!“ Hrabě si vychutnával svou moc nad otrhancem u brány. „Ale mohl bych nařídit, aby vám mí muži sebrali vaše mince, pokud jste si je nevybájl. Nejste náhodou lapka, co loupí na mých silnicích? Kolik lidí jste okradl a zavraždil, abyste získal takové bohatství, Tudore? Vaši loupeživí rytíři z Walesu jsou zloději jeden jako druhý, to je dobře známo.“

„Jsi snad blázen, chlapče?“ vykřikl Jasper Tudor na mladšího muže a ten rozhořčeně vyprskl. „Řekl jsem ti, že se karta obrátí! Přišel jsem k tobě s čistými úmysly, s čestnou nabídkou. A ty tu na mě bučíš a hrozíš mi, sám schovaný v bezpečí hradeb? V tom je celá tvoje odvaha? V kameni pod tvýma rukama? Když už mi nechceš vydat mého synovce, aspoň nastraž uši, chlapče! Jestli mu nějak ublížíš, postarám se, abys skončil ve studené hlíně. Rozumíš mi? Hluboko pod zemí.“ Přestože Jasperem Tudorem zjevně lomcoval vztek, stihl střelit pohledem po čtrnáctiletém synovci, který jej sledoval z cimbuří o kus dál na hradbách. Neuhnul před synovcovými zraky, dokud

nevy cítil, že se Vilém Herbert otáčí, aby zjistil, co zaujalo Jasperovu pozornost. Tvář zmizela. Jasper mohl jen doufat, že jeho poselství bude správně pochopeno.

„Poddůstojníku Thomasi,“ zvolal mladý hrabě z Pembroku panovačně, „vezměte si půl tuctu mužů a chopte se toho lapky na mé silnici! Nепrokázał patřičnou úctu královu hraběti. A moc se s tím velšským parchantem nemažte. Pusťte mu trochu žilou a pak ho přiveďte ke mně, ať ho mohu potrestat!“

Jasper v duchu zaklel, když se v útrokách hradní brány rozlehlo mohutné dunění a skřípot provázený řinčením obrovských řetězů. Na hradbách se vyrojili vojáci a rozhlíželi se po okolí, zda se někde neskryvá nepřítel. Někteří měli kuše a Jasper Tudor na sobě cítil jejich chladné pohledy. Nezáleželo na tom, jestli mu jeden nebo dva z nich před lety sloužili. Teď měli nového pána. Vztekla potřásl hlavou, obrátil koně a kopl ho patami tak, že se zvíře vzepjalo a vyrazilo pryč po otevřené silnici. Žádná šipka z kuše za ním do tmy nepřilétla. Chtěli ho dostat živého.

Jindřich Tudor se do té doby vykláněl mezi kameny tak daleko, jak se jen odvážil, a upřeně hleděl na štíhlého a zarputilého jezdce před hradní branou, jenž na tmavém koni vypadal jako žebrák, a přesto se odvážil urazit nového hraběte. Černovlasý chlapec neměl na strýce žádné vzpomínky a nepoznal by jej, kdyby ho Vilém Herbert neoslovil příjmením. Věděl jen tolik, že strýc Jasper bojoval za krále Jindřicha na straně Lancasterů, v městech tak vzdálených, že to pro něj byla pouhá jména.

Malý Jindřich se celou dobu vpíjel pohledem do svého příbuzného, riskoval pád, aby mu neuniklo ani jediné slovo, a křečovitě se přidržoval drsných kamenů, které tak dobře znal. Narodil se na Pembroku a on i jeho matka přitom prý málem zemřeli. Slýchal, že to musel být zázrak, že tak drobná žena vůbec přežila. Jindřich přišel na svět

necelých dvacet stop od zdí brány, nad níž teď stál Vilém Herbert. Jeho matce bylo pouhých třináct a málem přišla o rozum strachem a bolestí. Předali ho kojné a mladičkou Markétu Beaufortovou nechali zmizet, aby se znovu provdala; jediné dítě i mrtvého manžela měla nechat za sebou a zapomenout na ně. Když se pak Pembroku zmocnili přívrženci Yorků a strýc Jasper se musel skrývat coby lancasterský zrádce, Jindřich Tudor zcela osaměl.

Byl přesvědčen, že ho samota posílila. Žádný jiný chlapec nevyrostal bez matky, bez přátel nebo rodiny, zato obklopen nepřáteli, kteří mu ubližovali a pohrdali jím. V důsledku toho se rozhodl, že bude stejně tvrdý jako zdi hradu Pembroke. Musel od obou Herbertů, otce i syna, vytrpět tisíce krutostí, ale vydržel a po všechny roky svého života si dával pozor, aby ho nikdy nic nezaskočilo a ani na okamžik nepodlehlo slabosti.

Prožil i časy, které jej naplňovaly studem, kdy téměř zapomněl na svou nenávist a musel si ji pěstovat a přiživovat ji, aby nepohasla. Předtím než starý hrabě přišel o život, byly dokonce dny, kdy si Jindřich připadal spíš jako jeho druhý syn než jako pouhá mince, jíž ve skutečnosti byl a která měla být uložena v pokladnici a v pravý čas výhodně směněna. Dokonce se přistihl, že touží od Viléma slyšet slovo chvály, přestože starší chlapec nikdy nezmeškal příležitost, aby mu způsobil bolest. Tehdy se Jindřich nenáviděl kvůli svým slabostem, ve spánku si tiskl zlobu na prsa a hýčkal ji ve svém srdci.

Slyšel, jak strýc dole na silnici hovoří stále nesmlouvavěji. Proud jeho slov se Jindřichovi vryl pod kůži jako ostnatý drát zadrhnutý kolem krku: „Jestli mu nějak ublížíš...“ Pokud se pamatoval, bylo to poprvé, co někomu leželo na srdci jeho blaho, a to jím otřásl. Ve chvíli, kdy s úžasem pochopil, že je tu člověk, jemuž na něm záleží tolik, že kvůli tomu neváhá vyhrožovat hraběti, se strýc Jasper podíval přímo na něj. Jindřich Tudor ztuhl.

Nevěděl, že strýc vidí, jak se krade blíž. Jasperův pohled jej přišpendlil na místě a chlapcovy myšlenky se náhle otráslly a poskočily dopředu. *Pod zemí. Hluboko pod zemí.* Jindřichovi vzplála v hrudi naděje a on se stáhl za cimbuří, pryč ze strýcova dohledu i od hraběte Herberta, jenž si tak dlouho vyléval svou zlost vůči Lancasterům na nejslabším článku jejich vzdálené linie. Jindřich Tudor nestál ve válce na ničí straně, jen jeho krev byla stejně rudá jako lancasterská růže.

Chlapec utíkal a dupal po lávkách položených na trámech pod cimbuřím. V mihotavé záři loučí zvedl jeden ze strážných ruku, aby ho zastavil, ale Jindřich ji odmrští a muž jen tiše zaklel. Byl to starý Jones, hluchý na pravé ucho. Malý Tudor znal na hradě každého muže i ženu, od těch, co tady žili a sloužili rodině Herbertů, až po sto či kolik lidí, kteří každé ráno přicházeli z města a přiváželi zásoby, plné vozy a sílu svých paží.

Vrhl se dolů ze schodů a se vší mladickou nerozvážností narazil do vnějšího sloupku, takže si sice natloukl o zábradlí, ale neztratil rychlost. V minulosti proběhl hradem snad tisíckrát, a získal tak výdrž i obratnost. Teď se to zúročilo, a navíc ho poháněl jasný zámer, díky němuž odhodil všechnu opatrnost a pádil ostošest přes celý Pembroke.

V téměř úplné temnotě se prohnal dílnou stojící na hlavním nádvoří a vzpíral se na pažích, když skákal přes hromádky beden, z nichž vzlínal slane zelený pach moře. Jindy by se tu i zdržel, aby si prohlédl stříbřitou rybu nebo vybalené ústřice, ale dnes měl svůj cíl, za nímž musel jít, a taky palčivou potřebu ujistit se, že se nemýlil. Přes volné prostranství viděl, jak slunce zapadlo za hradby; vrhalo podivné světlo i ve chvíli, kdy doběhl do kamenných síní obklopujících donjon, mohutnou věž, která čněla pět pater vysoko nad ostatními částmi hradu a mohla být hájena proti celé armádě. Pembroke byl vybudován tak, aby se dal ubránit, ale měl jedno slabé místo, pokud člověk věděl, kde je hledat – jedno pečlivě strážené tajemství.

Jindřich smykem zastavil v dolní hodovní síni. Spatřil tam hraběcího konetábla: růžolící muž vedl vážný rozhovor s jedním z hradních správců. Oba studovali nějaký svitek s takovým zaujetím, jako by obsahoval tajemství života, a ne jen záznamy o rozbitých břidlicových taškách nebo o fůrách dubového a bukového dříví. Když chlapec přecházel přes vzdálenější konec haly, zpomalil a našlapoval na špičky. Měl pocit, že muži vzhledli, nebo si to alespoň představoval, ale nikdo na něj nezavolal. Bez jediného ohlédnutí došel ke dveřím, otevřel je a rázem jej ovanul žár kuchyní.

Pembroke měl dvě hodovní síně a kuchyně se táhly pod tou velkolepější. Služebnictvo a méně důležití hosté jedli v té druhé. Jindřich tam strávil mnoho večerů nad chlebem a masem, skoro v naprosté tmě, protože na něm šetřili, i pokud šlo o lojové svíčky. Sedával o samotě a z oken nad ním se linul smích a probleskovalo světlo, zatímco hrabě prostíral svým oblíbeným hostům. Jindřich by riskoval i výprask, aby se tam mohl podívat, ale dnes večer ho více zajímaly samotné kuchyně – a to, co ukrývaly.

Když vstoupil, děvečky a sluhové ani nevzhledli: předpokládali, že ten hubený chlapec přináší prázdnou misku, ačkoli obvykle jídal z prkénka a bral si s sebou tvrdou skývu chleba, aby měl co žvýkat nebo mohl krmit kavky na věžích. Jindřicha ale všichni znali, a navíc tu nikde neviděl Mary Corriganovou, kuchařku, která by ho odehnala pryč velkýma zarudlýma rukama a pleskající zástěrou. Vzduch houstl párou z bublajících hrnců a všude panoval shon, jak služebnictvo nabíralo a odměřovalo přísady z velkých hromad. Při tom pohledu si Jindřich olízl rty a uvědomil si, že nejedl. Měl by si od kuchařů vyžádat trochu jídla? Přelétl očima hromadu oloupaných jablek, která už změnila barvu do medově hnědé. Vedle nich bublaly v hrnci vodnaté syrovátky kusy sýra. Kdy se asi znovu nají?

Jak tam stál uprostřed rámusu, pachů a vyčerpávající kuchyňské dřiny, upínal se ke dveřím, jež tušil na druhé straně. Procházely

kamennou zdí a byly užší než mužský hrudník, takže vojáci by se jimi museli soukat bokem. Dveřní otvor přehrazovala dubová závera uchycená silnými železnými tyčemi zasazenými do malty. Jindřich cítil, že tam dveře jsou, i když se koukal všude jinde, jen ne přímo na ně. Znal na Pembroku každý kámen, v zimě i v létě. Neexistovala tu spíž ani podkroví nebo chodbička, jimiž by někdy neprošel, ale nic z toho nepřitahovalo jeho pozornost tolik jako tyto jediné dveře. Věděl, co leží za nimi. Už teď cítil tu vlhkost a chlad, třebaže měl kůži zbrocenou potem.

Prošel přes kuchyň a služebnictvo s nádobami a podnosy se před ním rozestupovalo, jako by tančilo. Toho večera muselo nakrmit asi šest set mužů a osmdesát žen, od nejbližších přátel mladého hraběte u honosné tabule ve velké síni až po sokolníky a kněží, v další várce pak i stráže a chlapce čistící stáje. Jídlo bylo životně důležitou součástí vztahu pána a jeho poddaných, povinností i břemenem, napůl symbolem a napůl mzdou.

Jindřich došel až ke dveřím, s námahou zvedl závoru, a když se uvolnila, zavrával pod její váhou. Několik drahocenných okamžiků se snažil opřít prkno o zeď. Ztěžka dýchal, sňal klíček z místa, kde visel, a když ho zasunul do zámku, ucítil na rameni čísi ruku. Obrátil se a spatřil Mary Corriganovou, jak jej probodává pohledem. Nebyla vyšší, ale zdálo se, že její kosti a svaly váží třikrát víc než on sám.

„O co se to snažíš?“ zeptala se a otřela si ruce tlustým hadrem. Jindřich cítil, jak se červená, ale nepřestal otáčet klíčem, dokud se starobylý zámek s cvaknutím neodemkl.

„Jdu dolů k řece, Mary. Ulovím úhoře. Možná.“

Trochu přimhouřila oči, ale bylo to spíše pohrdáním, než že by ho podezírala.

„Kdyby tě u těch starých dveří viděl Mistr Holt nebo konetábl, stáhli by tě z kůže, to mi věř. Ach, vy kluci! Jste příliš líní, než abyste to obcházeli oklikou. Jdi si. Zamknu za tebou. A hled, ať vrátíš

všechny klíče zpátky na kolíky. A zpátky se vrať hlavní branou. Tady neuslyším, když budeš klepat – v tom rámusu rozhodně ne.“ K Jindřichovu údivu se rozložitá kuchařka natáhla a prsty tak silnými, že dokázaly ohnout železnou pánev, mu prohrábla vlasy.

Cítil, jak se mu do očí derou slzy, i když by jen těžko vzpomínal, kdy naposledy plakal; snad nikdy v životě. Bylo docela možné, že už na Pembroke nevzkročí, to si dobře uvědomoval. Ve zdech tohoto hradu žili všichni, které považoval za svou rodinu. Byla pravda, že od Mary Corriganové třikrát dostal výprask za krádež, ale jednou ho taky políbila na tvář a vtiskla mu do ruky jablko. Na žádný jiný projev laskavosti si nedokázal vzpomenout.

Zaváhal, ale pak si vzpomněl na temnou postavu jezdce. Přijel si pro něj strýc. Jindřich se ještě víc zatvrdil ve svém odhodlání a kývl na Mary. Otevřenými dveřmi zavanul studený vzduch a on je zase zavřel přímo před kuchařčinými zarudlými a zpocenými tvářemi. Slyšel cvaknutí zámku a kuchařčino hekání, když zvedala závoru a vracela ji na místo. Jindřich se uklidnil a cítil, jak jím mimo dusné ovzduší kuchyně proniká chlad.

Schodiště prudce zahýbalo, aby případný vetřelec zvenčí neměl dost místa rozpřáhnout se a udeřit sekerou. Klesalo v ostrých zákrutech do útrob skály pod Pembrokem. Prvních pár schodů bylo osvětlených štěrbinami ve dveřích, ale tlumená záře nedosáhla ani za druhý zákrut. Dál už byla tma hustá jako vlhký kus látky přitisknutý na obličej.

Nikdo nevěděl, zda jeskyni objevili až poté, co byl hrad postaven, nebo zda právě ona byla důvodem, proč na tomto místě před stáletími vznikla první dřevěná tvrz. Jindřich kdysi viděl hroty šípů ze štipaného pazourku, které lidé objevili na podlaze jeskyně. Vyrobili je lovci v dobách tak vzdálených, že o nich nikdo nic nevěděl. Našly se tu i římské mince s tvářemi dávno mrtvých císařů vystupujícími ze zčernalého stříbra. Bylo to prastaré místo a Jindřicha nadchlo,

když je poprvé objevil během jedné deštivé zimy, kdy mu každý den znepříjemňovali vychovatelé, modřiny a lezavá vlhkost.

Do dolních dveří nenarazil jen proto, že ho varovala ozvěna vlastních kroků, která náhle zněla jinak. I tady bylo zamčeno a on šátral po klíči tak dlouho, dokud jej nenahmatal viset na koženém řemínku. Odemkl a vynaložil všechny síly, aby dveře otevřel. Bušil ramenem do vyboulené veřeje tak dlouho, až se propadl do ještě chladnější tmy za nimi. Udýchaný námahou a v nemalé míře i strachem za sebou zase zavřel; v ruce svíral studený klíč a přemýšlel, co s ním. Nezdálo se mu správné odnést tak důležitou věc s sebou. Nad hlavou cítil nesmírný prostor jeskyně – stál přímo pod Pembrokiem, a přesto byl v jiném světě. Ticho rušil třepot holubích křídel na vysokých kamenech: ptáci lhostejně zaregistrovali jeho přítomnost. Naslouchal dál a uslyšel klidný dech řeky.

Tma byla dokonalá a on se při prvním kroku okamžitě praštil do holeně o kýl veslice, kterou tam bezpochyby někdo zatáhl, aby ji opravil. Existence jeskyně nebyla na Pembroku žádným tajemstvím. Tím byly leda dveře ukryté v temnotě za jeho zády a vedoucí do nitra hradu. Jindřich zaklel, třel si nohu a znovu sevřel klíč. Zavěsil jej na příď loďky, kde se dal snadno najít, a prošel kolem ní na rovnou zem, hladkou jako říční koryto.

Poslední překážka na cestě k řece byla ze železa: brána zasazená do kamenných zdí vystavěných kolem přírodního východu z jeskyně. Sebral další klíč a otáčel jím v zámku, dokud neuslyšel cvaknutí. Vyšel ven a stanul v temnotě zády k řece, poté za sebou zamkl a klíč zahodil tam, kde se k němu nikdo nedostane. Neudělal to kvůli jízlivému a krutému Vilému Herbertovi. Učinil to kvůli Pembroku – a možná i s ohledem na Mary Corriganovou. Nechtěl, aby tajemství hradu odhalil někdo jiný.

Vrátit se nemohl. Slyšel vlastní těžký dech, ale sebral všechnu vůli a tep se mu zklidnil, jako když se do bublající polévky nalije sme-

tana; všude se rozhostil klid. Stále v sobě cítil žár, ale skrytý, potlačený.

Obrátil se k řece a pochopil, že tlumené zvuky, které už chvíli slyší, vydává člun plující někde blízko. Třebaže nesvítil měsíc a řeka byla téměř stejně černá jako jeskyně, měl dojem, že na ní rozeznává o něco tmavší skvrnu dlouhou sotva dvacet stop. Hvízdal tím směrem a doufal, že se nemýlí.

Vesla šplouchala a vrzala a zvuk se hlasitě nesl nocí. Lodka klouzala napříč proudem a Jindřich Tudor na ni hleděl s obavami. Paše-ráci, rybáři, pytláci nebo otrokáři – těch, kdo měli důvod vyplout potmě, byla spousta. A málokdo z nich by byl nadšen, kdyby na ně zavolal malý chlapec.

„Dobrá práce, synku,“ ozval se hlas z temnoty. „Už ti někdo z tvých vychovatelů řekl, jak jsi chytrý?“

„Strýčku?“ zašeptal Jindřich. Slyšel, jak se muž zasmál, a začal se drápat dolů. Byl by do lodi spadl, kdyby jej temná postava neucho-pila za obě paže a nesnažila se jej s udivující silou rozmačkat. Jin-dřich cítil, jak ho mužovo strniště škrábe na tváři, cítil pot, byliny a koňský pach zažraný hluboko do strýcova oděvu. Neměli rozžaté lucerny, protože zdi Pembroku se tyčily přímo nad nimi. Ale když jej strýc ve světle hvězd usazoval na lavici v člunu, viděl Jindřich po průchodu tmavou jeskyní překvapivě dobře.

„Šťastné setkání, chlapče,“ poznamenal Jasper Tudor. „Jen mě mrzí, že se ho nedožil můj bratr. Polovina hradních stráží mě hle-dá po městě, zbytek pátrá s loučemi po jednom z mých mužů a já jsem zatím tady a ty sis vzpomněl na jeskyni pod Pembrokem. Otec by na tebe byl pyšný.“

„Ani by mě nepoznal, strýčku,“ řekl Jindřich a zamračil se. „Ze-mřel, ještě než jsem se narodil.“ Cítil, jak se odtahuje od tepla, které z toho člověka sálá, od jeho tónu a objetí, jak se odtahuje v každém smyslu toho slova a nachází starou útěchu v chladné rezervovanosti.

Odsunul se na lavici o kus dál a cítil, jak se přitom člun zahoupal. „Už kvůli mně nesmíš ztrácet čas, strýčku. Někde jistě čeká další loď, větší. Slyšel jsem, cos říkal Vilému Herbertovi. Míříme do Londýna?“

Jindřich neviděl strýcův pohled, z něž jako by vyprchala všechna radost. Byli si navzájem zcela cizí a oba to pochopili ve stejném okamžiku. Jindřich nikdy nepoznal matku ani otce. Čekal, až někdo přeruší napjaté ticho, a přitom přesvědčoval sám sebe, že není nic zvláštního na tom, když jeho strýc cítí příbuzenskou blízkost k bratrovi jedinému synovi. On sám podobné city postrádal: měl v sobě jen černočerný chlad, stejně hluboký jako řeka pod nimi. Věřil, že právě v tom tkví jeho síla.

Jasper si odkašlal a setřásl ze sebe strnulost, která jej svírala.

„Ano, do Londýna. Ano, chlapče! Moje loď kotví až u Tenby a tenhle člun je příliš křehký, než aby mohl na širé moře. Ale mám tu koně, čekají u řeky míli proti proudu. Umíš jezdit, synku?“

„Samozřejmě,“ přisvědčil Jindřich úsečně. Vychovávali jej jako rytíře, nebo přinejmenším páže Viléma Herberta. Popravdě spíš pomocí pohlavků a jízlivostí než skutečným výcvikem, ale v sedle se udržel. A dovedl zacházet s mečem.

„Dobrá. Jen co nás nebude vidět z hradu, nasedneme a vyrazíme k pobřeží. A pak do Londýna, chlapče! Za tvým jmenovcem, králem Jindřichem. Abychom se stali svědky znovunastolení Lancasterů. Bože, pořád tomu nemohu uvěřit. Jsme volní! Můžeme se pohybovat jako svobodní lidé, zatímco oni po nás pasou v lesích.“

Loď plula na řece a vesla nevydávala téměř žádný hluk. Dlouho bylo slyšet jen tekoucí vodu a supění veslařů. Jasper zavrtěl hlavou nad chlapcovým setrvalým mlčením. Čekal švitořícího vrabčáka. Místo toho zachránil malou sovu, ostražitou a tichou.

Warwick v obavě zatínal zuby. Král Jindřich stál před londýnským zástupem a z vysokých hradeb Toweru hleděl na město. Vanul ledový vítr a Warwick potlačil zachvění, když viděl, jak křehce teď Jindřich z Lancasteru vypadá. Byl z něj zlomený člověk, roky života z něj vysály všechnu sílu. Ačkoli krále ráno navlékli do jemně vyšívaneho sukna a tlustého pláště, Warwick věděl, že pod ním je ten chudák kost a kůže. Ve skutečnosti se zdálo, že plášť krále stahuje k zemi, a on se hrbil a choulil víc než jindy. Bez ustání se třásl a ruce se mu chvěly, jako by trpěl zimnicí nebo stařeckou paralýzou. Když se mu rukáv pláště svezl k lokti, neodhalil vyboulené svaly. Král měl celé předloktí stejně ploché: jen dvě kosti pokryté kůží a žilami.

Králi a Warwickovi stál po boku Derry Brewer a sledoval dav. Stejně jako král ani starý špeh už nebyl tím mužem, jímž býval kdysi. Chodil o holi a rozhlížel se po světě jediným lesknoucím se okem. Jizvy, jež mu zbyly po tom druhém, zakrýval pruh vyčiněné kůže. Ten přilnul k Brewerově lebce tak pevně, že mu pod ním slezly vlasy, a šustivě dřel o holou pokožku. Warwick se při pohledu na ty dva otrásl a Brewer to vycítil. Otočil hlavu a všiml si hraběcího znechucení.

„Musí na nás být hezký pohled, že ano, synu?“ poznamenal tiše. „Já s jedním okem vypíchnutým, jednou nohou chromou a tolika jizvami, až mám pocit, že jsem zabalený v obinadlech, jak mě táhnou. Ale nestěžuju si, to vám jistě neuniklo. Ne, jsem jako skála, jako svatý Petr. Možná si změním jméno, abych to lidem připomenul. Tady stojí Petr Brewer – a na této skále znovu postavím své království.“

Králův vrchní zvěd se kousavě zasmál.

„A zde stojí král Henricus Sextus, bez jediné poskvrny či jizvy, jako právě zrozený beránek. Vlastně ne! Na jednu si vzpomínám. Utržil ránu na kopci v St. Albans, vzpomínáte si, pane?“

Warwick pomalu přikývl; věděl, že si ho Brewer dobírá kvůli starým časům.

„Vážně si vzpomínáte?“ otázal se Derry ledovým hlasem. „To je dobře, když uvážíme, že se to stalo na váš rozkaz a stříleli vaši lučištníci. Tehdy jste byl nepřítel – Richard Neville, zatracený hrabě z Warwicku. I já si na vás vzpomínám.“ Podrážděně potřásl hlavou, při vzpomínce na lepší léta, než byla ta, která viděl před sebou; na léta, kdy každý den nezačínal bolestí.

„Myslím, že kromě tamtoho škrábance neutrpěl král Jindřich za všechny ty roky, co ho znám, jedinou jizvu. Není to zvláštní pomýšlení? Král utřil jediné zranění a ten šíp byl váš – a zlomil jej, to vám teď můžu říct. Jindřich byl nakřáplý jako starý džbán; probral se sice ze své mdloby, ale i pak zůstával slabý a křehký, že sotva unesl brnění. A ten váš šíp měl asi takový účinek, jako by tím džbánem někdo mrštil o kamennou podlahu.“ K Warwickově nelibosti se králův špeh dotkl rukou chybějícího oka, snad se chtěl poškrábat nebo utřít slzu, to se nedalo poznat. Pak pokračoval v náhlém rozčilení a ukázal na dav:

„Ach, tyhle spousty jásajících lidiček! Dělají takový hrozný rámus! A přitom oslavují prázdného člověka. Říkám vám, Richarde, raději si ponechám všechny svoje jizvy a budu mít jen jedno oko, než bych ztratil rozum. Co?“

Warwick místo odpovědi přikývl. Byl si vědom Brewerova zkoumavého pohledu.

„Třeba jste vy a král Jindřich jedna bytost,“ řekl. „Vy máte ducha a on tělo.“

Derry Brewer na něj zamrkal. „Co tím chcete říct? Že já sám nejsem lidská bytost? Že jsem míň než člověk?“

„Ne... myslel jsem to v žertu, Mistře Brewere.“

„Tak v žertu? Jsem ochoten dát vám příležitost, pokud si myslíte, že jste víc mužem než já. Srazím vás k zemi, mládenče. Ještě mám pár triků v rukávu.“

„Samozřejmě že máte,“ ujistil ho Warwick. „Nechtěl jsem vás urazit.“ Cítil, jak mu stoupá červeň do tváří, a Derrymu Brewerovi to samozřejmě také neušlo.

„Žádný strach, vaše lordstvo, neublížím vám. Teď už ne, když jste se dal na správnou stranu.“

Warwick se zamračil, ale o pravé náladě vrchního špeha svědčil jeho sarkastický výraz. Hrabě zavrtěl hlavou.

„Dávejte si pozor, Mistře Brewere. Tohle jsou vážné věci.“

Král se během jejich rozhovoru ani nepohnul. Stál jako svá vlastní vosková podobizna a připomínal sochy, jaké lidé přinášeli do kostelů v dobách epidemií, nebo voskovou figurínu Caesara, kterou kdysi Marcus Antonius ukazoval římskému davu. Když ho Warwick uchoopil za ruku, skoro ho překvapilo, jak je teplá a vláčná. Zachvěl se, když se mu nateklé klouby pohnuly v dlani. Žíly připomínaly napnuté provazce. Jindřich se při doteku pomalu ohlédl, ale v očích měl výraz, jako by nikoho nepoznával. Bylo v nich jen prázdnost a taky stopa smutku. Všechno ostatní zmizelo.

Warwick pomalu zvedl královu ruku, kterou svíral, a pokynul s ní tak, aby to všichni viděli. Zástup dole křičel a dupal, ale Warwick přesto slyšel, jak se král Jindřich zajíkl, a cítil, že vzdoruje, ale je příliš slabý, než aby se mu mohl vykroutit. Bylo to nedůstojné, ale Warwick nemohl dělat nic jiného než nepovolit stisk, držet královu paži vysoko a otáčet jí sem a tam.

„To bolí!“ zamumlal Jindřich a hlava mu klesla. Warwick ruku zase spustil, protože Jindřich začal umdlévat a mohlo to být už jen horší. Kolem Derryho Brewera prošli strážníci z Toweru a krále podepřeli. Když Warwick uvolnil sevření, prohlédl si královu dlaň. Při pohledu na černou špínu za nehty zavrtěl hlavou.

„Opatřete Jeho Veličenstvu rukavice!“ zavolal za strážnými. Ve Westminsterském paláci už byli připraveni sluhové, aby se o krále postarali. Ošetří ho a vykoupou. A královští lékaři mu možná dokonce vlijí trochu života do žil.

Z myšlenek jej vytrhl hlas Derryho Brewera.

„Chudák stará. Jak se tak na něj dívám, ptám se, jestli vůbec ví, že jste ho osvobodil. A taky jestli je zrovna on ten... pravý fundament celé rebelie, jestli mi rozumíte.“

„Rozumím. Nejde o to, jestli je pravý nebo nepravý, Mistře Brewere. Je to král.“

K jeho pobouření se Brewer nahlas zasmál.

„Stráže jsou pryč, můj pane! A ti dole neslyší, co si tady na hradbách povídáme. Možná věří, že je královská krev červenější než ta jejich, nevím. Ale vy...“ Derry zavrtěl hlavou a nevěřičně se usmíval. „Viděl jste, jak se Eduard z Yorku prohlásil králem. Říkají, že se tak stalo na váš popud. Přesto se teď k němu nechcete znát. To vy jste možná svatý Petr, vaše lordstvo, když zapíráte svého pána, stále znovu a znovu, dokud kohout nezakokrhá.“

„Pánem Anglie je král Jindřich z Lancasteru, Mistře Brewere,“ řekl Warwick tiše. Poprvé za dobu jejich rozhovoru si Derry všiml, že Warwick sevřel rukojeť nože za pasem. Nepovažoval to ze strany hraběte za hrozbu, jen za upozornění. I tak přešlápl a lépe sevřel svou sukovici. Měla v sobě olověné závaží a on s ní za ty roky od Towtonu překvapil už několik útočníků.

„Můžete mu říkat, jak se vám zlíbí,“ opáčil Derry. „Na věci to nic nezmění. Vidíte ten dav? Jak všichni civí nahoru a snaží se z nás něco zahlédnout? Chcete slyšet mou radu?“

„Ne,“ odpověděl Warwick. Derry přikývl.

„Děláte dobře, mládenče! Moje rada zní: ukázat krále na několika místech. Dovolit jim, aby viděli, že Jindřich žije a je na svobodě. A pak mu do jídla nasypat něco, po čem odejde ze světa, tak že usne

a už se neprobudí. Hlavně žádná bolest a žádná krev – člověk, který nikdy neměl dost důvtipu, aby někomu ublížil, leda svou vlastní slabostí, by si to nezasloužil. Ať odejde tiše. Z jeho syna bude dobrý král. Proboha, vždyť je to vnuk vítěze od Azincourtu! Budeme na něj všichni pyšní.“

Warwick přimhouřil oči a naklonil hlavu, jako by spatřil něco zcela neuvěřitelného.

„Tak o tohle mi podle vás jde?“ řekl. „Je vůbec možné, že si o mně myslíte něco takového? Že bych zavraždil krále? Kvůli chlapci, kterého sotva znám?“ K Derryho úžasu se Warwick náhle rozesmál a ve větru, který v té výšce vanul, zněl jeho smích drsně. „Něco podobného kdysi zmínil Eduard z Yorku, když jsme šli navštívit Jindřicha do jeho cely. Řekl, že by mu přál prožít čtyřicet let v dobrém zdraví, aby zpoza moře nepřiplul žádný nový mladý král. Chápal to, Mistře Brewere. Stejně jako já teď. Nemusíte mě popichovat svými podezřeními. Král Eduard se ode mne odvrátil a já spálil všechny mosty. Už není návratu. Přísahám při Panně Marii, Matce Boží, na svou čest a při životě svých dcer. Takže tedy: sebral jsem vojsko, abych ho přemohl, jako kdybych mu měl přehodit plášť přes hlavu. I cízar může padnout, Mistře Brewere. Tolik už jsem se ve svém věku naučil.“

Pohled Derryho jediného oka se během Warwickovy řeči ani na vteřinu nestočil jinam. Derry se snažil hraběte odhadnout a čekal na první náznak lži nebo slabosti. To, co viděl, mu sňalo trochu tíhy z beder. Pomalu napřáhl ruku, aby hraběte nevylekal, a poplácal ho po rameni.

„Jste dobrý chlap. Víte, svého času jste napáchal spoustu zla. Spolu se svým otcem a s Yorkem. Ne, nechte mě domluvit. Asi jediná dobrá věc, kterou jste kdy udělal, bylo, že jste vytáhl proti rebelům Jacka Cadea. Vzpomínáte? Popravdě, dodnes se při vzpomínce na tu noc budím celý zpocený. Teď máte příležitost, jakou většina lidí nikdy nedostane – odčinit část toho, za co jste zodpovědný. A já jen

doufám, že až ta šance přijde, popadnete ji za pačesy. Bůh ví, že už se nebude opakovat.“ Warwick z druhého muže nespouštěl zrak, ale Derry Brewer se otočil a odkulhal za králem, jehož následoval a chránil celý svůj život. V té chvíli Warwick pochopil, že pokud král Jindřich někdy potkal někoho, kdo mu mohl nahradit otce, byl to Brewer.

Zůstal sám a pohled z hradeb mu připomněl, co je v sázce. Ulice okolo Toweru zaplňovaly tisíce mužů a žen a zástup stále rostl, jak sem proudili stále další lidé, jen co se novina roznesla. Král Jindřich byl volný. Opět vládl Lancaster. Na začátku propuklo několik rvaček a strkanic, ale těch pár jedinců, kteří chtěli ve svém hněvu provolávat slávu Yorkovi, bylo umlčeno ranami, rozuteklo se nebo zůstalo ležet v krvi. Londýn nebyl pokorné město a člověk si jej nesměl rozhněvat. To Warwick dobře věděl. Potřeboval muže z doků i rybáře, pekaře a kováře, pytláky a rytíře i lučištníky. A potřeboval i žoldnéře, které mu dal francouzský král, třebaže je Angličané nesnášeli a on sám si musel jejich věrnost kupovat truhlicemi stříbra. Potřeboval je, aby se nemusel ani na okamžik zastavit, jinak by jej čekal osud člověka, kterého shodil cválající kůň: cestou na sever by skončil na zemi s roztříštěnými kostmi.

Jih byl Warwickovi nakloněn, to platilo odnepaměti. Starý Kent a Sussex, Essex i Middlesex, dávná anglosaská království, kde Eduarda z Yorku ještě stále šeptem nazývali uzurpátorem a zrádcem. Jak se zvěst o vylodění šířila, přidávali se k Warwickovi muži z Cornwallu a Devonu a celé vesnice se společně vypravily dosadit právoplatného krále zpět na trůn. Warwick proměnil Londýn v pevnost, aby jim dal čas shromáždit se pěšky nebo v sedlech, protože věděl, že pokud chce porazit krále Eduarda na bitevním poli, bude potřebovat každého muže.

Už to pomyšlení, že má čelit Eduardovi, vyvolávalo v jeho mysli strach – a také rozechvělé vzpomínky na Towton, na goliáše ve stří-